

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ SAVEZA UDRUGA KLUBTURA ZA 2015. GODINU

CLUBTURE
Savez udruga Klubtura / Clubture Network

UVOD

Savez udruga Klubtura / mreža Clubture savez je organizacija (udruge, umjetničke organizacije i neformalne inicijative) aktivnih u polju nezavisne, izvaninstitucionalne i neprofitne kulturno-umjetničke djelatnosti. Savez je osnovan 2002. godine sa sjedištem u Zagrebu. Glavne aktivnosti saveza usmjerene su programskom povezivanju, podizanju javne vidljivosti, poticanju organizacijskog razvoja scene te jačanju njezina utjecaja na promjenu institucionalnog okvira u kojem djeluje.

Kroz 2015. godinu Savez je provodio aktivnosti u sklopu dugogodišnjih programa platforme, što obuhvaća provedbu 15. ciklusa programa "Clubture-Hr: programska razmjena i suradnja", "Clubture Forum" koji se 2015. realizirao u Karlovcu. Pored toga, nastavljen je razvoj istraživačkih aktivnosti te razvoj aktivnosti u području praćenja i sudjelovanja u procesima oblikovanja javnih politika u područjima djelatnosti Saveza. Kroz 2015. godinu nastavljena je realizacija programa "Clubtureov akcijski kulturni laboratorij", koji je usmjerен izravnom zagovaračkom djelovanju vezano za prostore nezavisne kulture i razvoj modela upravljanja i korištenja prostora na lokalnim razinama, u suradnji s organizacijama okupljenim oko platforme. U navedenom razdoblju Savez je bio angažiran u regiji JI Europe te na širem međunarodnom planu, kroz sudjelovanje u programu Connected Action for the Commons, u kojem Clubture, Savez udruga Operacija grad i Pravo na grad djeluju kao jedan od hub-ova na europskoj razini.

GLAVNE PROGRAMSKE AKTIVNOSTI:

Clubture-Hr: programska razmjena i suradnja

"Clubture - Hr: Programska razmjena i suradnja" ključni je dugogodišnji program mreže Clubture koji se trajno provodi od 2002. godine. Program je utemeljen na izravnoj suradnji između organizacija nezavisne kulture koje kroz program razmjenjuju sadržaje ili zajednički osmišljaju i provode nove partnerske projekte. "Clubture-Hr" program je usmjeren dugoročnom doprinosu kulturnom razvitu, decentralizaciji kulture te razvoju civilnog sektora u kulturi, a kroz osnaživanje programske djelatnosti nezavisne kulturne scene i kreiranje njezine dinamike. Isto tako, program omogućava dostupnost inventivnih i kvalitetnih kulturnih sadržaja u različitim dijelovima Hrvatske, u manjim i većim sredinama, za različite ciljane skupine, prije svega populaciju mladih.

Važna odlika programa "Clubture - Hr: Programska razmjena i suradnja" model je po kojem se on provodi. Naime, model uključuje visoku razinu participacije uključenih organizacija kroz sustav zajedničkog odlučivanja o konkretnim suradničkim projektima koji se kroz platformu provode iz ciklusa u ciklus. Procedura izbora definirana je odlukama Skupštine, dokumentima platforme i dugogodišnjom praksom u provedbi programa, a u odlučivanju sudjeluju sve organizacije u članstvu Skupštine platforme te sve organizacije koje su predložile sadržaje za provedbu u pojedinom ciklusu.

Provedba programa u 2015. godini

Program: "Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja" u 2015. godini je ostvario trinaestu godinu svoje realizacije te je proveden 15. krug programske razmjene i suradnje. U sklopu 15. kruga programa provedeno je 14 suradničkih projekata. Prošle je godine zabilježen ponovni porast broja projekata koje su organizacije predložile za realizaciju u 2015. godini, putem javnih poziva Saveza udruga Klubtura održanih u drugoj polovici 2014. godine. Na javne pozive za realizaciju suradničkih projekata u 2015. godini je pristiglo sveukupno 49 projektnih prijedloga od kojih je zajedničkim odlučivanjem članica Saveza i predstavnika organizacija koje su predložile programske sadržaje za realizaciju kroz platformu odabранo 14 projekata za realizaciju u 2015. godini.

U realizaciji suradničkih projekata u 2015. godini, u 15. krugu provedbe programa, sudjelovale su organizacije nezavisne kulture iz gradova i mjesta diljem zemlje. Jedno od pravila programa "CTHR: Programska razmjena i suradnja" nalaže da se sadržaji koje organizacije provode u sklopu suradničkog projekta trebaju realizirati u minimalno 3 mesta u Hrvatskoj. U 15. krugu provedbe programa sadržaji su se realizirali u brojnim i različitim sredinama u Hrvatskoj, a realizacijom je obuhvaćeno 28 gradova i manjih mjesta, manjih i većih urbanih sredina. Sadržaji su realizirani na javnim površinama, trgovima i ulicama, u javnim ustanovama, centrima za kulturu i mlade, klubovima, galerijama, prostorima koje koriste organizacije nezavisne kulture i civilnog društva. Realizirani kulturni i umjetnički sadržaji pripadaju najrazličitijim područjima kulture, umjetnosti i društva: nezavisnom izdavaštvu, suvremenoj glazbi, izvedbenim i dramskim umjetnostima, likovnim umjetnostima, filmu, video i novim medijima, književnosti, ekologiji i slično. Sami sadržaji realizirani su u edukativnim, prezentacijskim, diskurzivnim i ostalim formatima kao što su: radionice, predavanja, izložbe, javne diskusije i tribine, koncerti i performansi te filmske i video projekcije.

Program kontinuirano potiče i osnažuje organizacije za provedbu suradničkih projekata. Sam koncept programa zasnovan je na realizaciji partnerskih projekata čija provedba uključuje zajednički rad u osmišljavanju aktivnosti i produkciji događanja. U 15. ciklusu programa provedeno je 14 suradničkih projekata koji su bazirani na suradnji najmanje 2 partnerske organizacije. U provedbi ovogodišnjih 14 projekata organizacije nositelji su surađivali s dodatnih 35 organizacija (sveukupno je 49 organizacija aktivno sudjelovalo u provedbi programa). Kroz izravan rad s organizacijama koje provode projekte, Savez udruga Klubtura/mreža Clubture potiče organizacije na učenje o različitim aspektima provedbe programa, podupire i prati realizaciju suradničkih projekata s ciljem jačanja programskih kapaciteta organizacija nezavisne kulture.

Distribucijom kulturnih i umjetničkih sadržaja diljem Hrvatske u 2015. godini program "Clubture-Hr: Programska razmjena i suradnja" omogućio je dostupnost manje zastupljenih oblika kulturnih i umjetničkih sadržaja u 28 različitih gradova i manjih mjesta. Građani koji žive izvan velikih i centraliziranih središta imali su priliku sudjelovati u aktivnostima koje potiču aktivno i kritičko sagledavanje kulture i umjetnosti. Sadržaji koji se realiziraju u okviru programa namijenjeni su svim društvenim skupinama, a posebno mladima. Procjenjuje se da je tijekom

provedbe ovogodišnjeg programa dosad uključeno više od 6000 korisnika. Osim toga, distribucija sadržaja diljem Hrvatske predstavlja priliku za mlade i neafirmirane umjetnike da se povežu s novim sredinama, razmjenjuju znanja i vještine te sklapaju nova partnerstva.

U sklopu 14 suradničkih projekata u 15. ciklusu programa realizirano je više pd 50 javnih događanja diljem Hrvatske. Projekti i sadržaji koji se u sklopu njih realiziraju usmjereni su promociji manje zastupljenih i eksperimentalnih oblika kulture i umjetnosti, a bave se temama kao što su nezavisno izdavaštvo (fanzini), slam poezija, digitalna umjetnost, community radio, suvremena glazba i slično. Formati u kojima su se realizirali ovi sadržaji podrazumijevali su aktivno sudjelovanje građana s ciljem kritičkog sagledavanja kulturnog i umjetničkog konteksta. Za velik broj suradničkih projekata u 15. ciklusu programa karakterističan je inovativan i društveno angažiran pristup temama koje su u fokusu, a velik je broj sadržaja koji se bave ispitivanjem granica intermedijalnosti i eksperimenta.

Suradnički projekti provedeni kroz program "Clubture-Hr: programska razmjena i suradnja"

1. Tasmanijski tigar, Commodore 64, ... Stari cirkus?

Nositelj: Udruga za kulturu i sport Pozitivna sila (Split)

Voditeljica projekta: Antonia Kuzmanić

Partneri: Mala performerska scena (Zagreb), Festival mediteranskog filma Split

2. Izvansezonci

Nositelj: Udruga Otompotom (Zagreb)

Voditelj projekta: Slave Lukarov

Partneri: Udruga za promicanje kulture i tradicijskih vrijednosti (Povlja), Udruga mladih Jelsa, Udruga Nove Urbane Kulture HARATAK (Mali Lošinj)

3. Izvana/iznutra

Nositelj: Udruga za promicanje književnosti i kulture Skribonauti (Split)

Voditeljica projekta: Luiza Bouharaoua

Partneri: Autonomni kulturni centar Attack (Zagreb), Udruga Filmaktiv (Rijeka)

4. Objekti(v) budućnosti

Nositelj: Sinjski kulturni urbani pokret (Sinj)

Voditelj projekta: Mate Maleš

Partneri: Sinjska umjetnička komuna (Sinj), Vlajter ego (Benkovac)

5. Glitch/ Databend

Nositelj: Umjetnička organizacija Format C (Osijek)

Voditeljica projekta: Dina Karadžić

Partneri: Udruga za integraciju različitosti "Metakoncept" (Zagreb), Udruga mladih Orlando (Dubrovnik)

6. Radio na cesti 2015

Nositelj: Udruga KLFM - Radio u zajednici (Split)

Voditelj projekta: Ante Frankić

Partneri: Umjetnička organizacija Fazan (Fažana), Art Radionica Lazareti (Dubrovnik)

7. Društveni centri - javni prostori građana

Nositelj: Centar za mlade Čakovec

Voditelj projekta: Karlo Kozar

Partneri: Autonomni centar - ACT (Čakovec), Platforma 9,81- institut za istraživanja u arhitekturi (Split), Forum udruga nezavisne kulture - FUNK (Koprivnica), Centar za mlade Grada Varaždina

8. JA sam DIO scene!

Nositelj: Vibra (Zagreb)

Voditelj projekta: Valent Samardžija

Partneri: Vukovarska udruga kulturnog aktivizma (Vukovar), Ka-matrix - Udruga za društveni razvoj (Karlovac), Građanska organizacija za kulturu "Gokul" (Zabok)

9. ACT mobile zine tour

Nositelj: Autonomni centar - ACT (Čakovec)

Voditelj projekta: Sebastijan Brumec

Partneri: Kreativni veznik alternativnog razvoja kulture K.V.A.R.K. (Križevci), Škatula (Rijeka), Infoshop Iskra (Zadar)

10. FROOOM 2015 - Interdisciplinarna filmska edukacija za djecu i mlade

Nositelj: Bacači sjenki (Zagreb)

Voditelj projekta: Boris Bakal

Partneri: udruga Filmaktiv (Rijeka), Kulturno-umjetnička udruga Romb (Split), Kulturno prosvjetno društvo "Sloga" Pakra, Mavena - 36 njezinih čuda (Split)

11. Sisački ekološki filmski festival SEFF u gostima

Nositelj: Ekološko kulturna scena "EKS" Hrvatska Kostajnica

Voditelj projekta: Daniel Pavlić

Partneri: Udruga građana Spirit (Rijeka), Kinookus (Dubrovnik), udruga mladih Podum (Otočac), Ekološka udruga Brodarica i Krpanj (Brodarica), Udruga ljubitelja filma RARE (Vinkovci)

12. Koridor 2015

Nositelj: Vukovarska udruga kulturnog aktivizma (Vukovar)

Voditelj projekta: Zoran Kulić

Partneri: Udruga za poticanje kreativnosti i razvoj nezavisne kulture Poluga (Karlovac), Konfuzija - udruga za promicanje audio-vizualnih umjetnosti (Zagreb), PKM - pokret za kulturu mladih (Split), Udruga mladih za poticanje kreativnog izražavanja "Revolucija" (Valpovo)

13. Forward towar-d

Nositelj: Kulturno-umjetnička udruga Uzgon - Split

Voditelj projekta: Hrvoje Cokarić

Partneri: Zadar snova (Zadar)

14. Širenje organizacije

Nositelj: DADAnti - Udruga za promicanje eksperimentalne umjetnosti (Split)

Voditelj projekta: Franko Bušić

Partneri: Udruga Otompotom (Zagreb), Udruga mladih pjesnika Dim (Pula)

Transfer informacija, znanja i vještina između organizacija nezavisne kulture

Clubture Forum u Karlovcu (Karlovac, 18. - 20. lipnja 2015.)

Clubture Forum je program koji Savez udruga Klubtura/mreža Clubture provodi od 2008. godine. Forum je zamišljen kao višednevna manifestacija koja jednom godišnje okuplja organizacije nezavisne kulture u različitim gradovima u Hrvatskoj.

Bogat program ove manifestacije uključuje susrete organizacija nezavisne kulture kroz zajednički rad u nizu različitih formata u kojima se ostvaruju prilike za međusobno učenje i osnaživanje te razmjenu praksi i znanja. Riječ je o edukacijsko-informacijskim sadržajima, radionicama i diskusijama u manjim i većim grupama. Mreža Clubture na taj način okuplja i povezuje predstavnike organizacija nezavisne kulture iz svih krajeva zemlje, a koji djeluju u različitim područjima kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Njihovo povezivanje odvija se kroz aktivnosti namijenjene sudionicima Foruma, uz pomoć formata koji garantiraju aktivno sudjelovanje sudionika u programu Foruma. Cilj Foruma je kotinuirana razmjena znanja i vještina te umrežavanje koje u konačnici doprinosi nastanku novih suradničkih projekata i razvoju Clubture mreže.

Pored toga, program Foruma karakteriziraju i javna kulturna i umjetnička događanja usmjerena javnosti, kulturnim radnicima, organizacijama civilnoga društva koje djeluju u ostalim područjima, donositeljima odluka i građanima. Program svake godine pronalazi svoj novi fokus i aktualne teme kojima se kulturne organizacije bave zajedno s drugim akterima kulturnog i društvenog života, a koje su jednako relevantne za nezavisnu kulturu kao i za razvoj lokalne zajednice. Jedan od ciljeva Foruma je uključivanje šire javnosti i stručnjaka iz različitih područja u diskusiju o temama od lokalnog značaja, relevantnih u kontekstu razvoja nezavisne kulturne scene. Javna događanja dio su bogatog kulturnog i umjetničkog programa Foruma i sastoje se od različitih sadržaja: javne tribine, izložbe, koncerti, filmske projekcije, književne večeri.

Clubture Forum 2015. godine održan je u Karlovcu od 18. do 20. lipnja. U realizaciji ovogodišnjeg programa Savez je ostvario suradnju s udrugama KA-matrix iz Karlovca i Kulturtreger/Centar za dokumentaciju nezavisne kulture iz Zagreba, kao i karlovačkom platformom Kaoperativa te drugim organizacijama i institucijama u gradu Karlovcu.

Lokacije održavanja programa:

- Mala scena Hrvatskog doma
- Mala urbana zajednica
- Galerija Zilik
- Knjižnica za mlade Karlovac
- Petrova gora

Organizatori programa:

- Savez udruga Klubtura
- KA-matrix iz Karlovca
- Kulturtreger / Centar za dokumentiranje nezavisne kulture iz Zagreba

Suradnici u realizaciji programa:

- Platforma Kaoperativa, Karlovac
- Kurziv – Platforma za pitanja kulture, medija i društva, Zagreb
- Knjižnica za mlade Karlovac
- Udruga SF:IUS – Socijalni rub: zanimljive neispričane priče

8. Clubture Forum realiziran je od 18. do 20. lipnja, na nekoliko lokacija u gradu Karlovcu i na Petrovoj gori. Forum je organiziran u partnerstvu Saveza udruga Klubtura s udrugama KA-matrix iz Karlovca i Kulturtreger / Centar za dokumentiranje nezavisne kulture iz Zagreba te u suradnji s platformom Kaoperativa, udrugama SF:IUS i Kurziv te Knjižnicom za mlade Karlovac. Glavni fokus ovogodišnjeg Foruma bili su problemi prostorne infrastrukture za društvene i kulturne sadržaje kako u Karlovcu, tako i na razini cijele Hrvatske. Tom temom Forum se direktno bavio kroz javnu tribinu Namjena kulturnog i društvenog centra u Karlovcu – pitamo građane! i izložbu Prostori nezavisnih – Nezavisni prostori, kao dijelovima programa otvorenima za širu javnost.

Ovogodišnji Forum je okupio predstavnike 21 organizacije nezavisne kulture iz cijele Hrvatske. Pored predstavnika organizacija članica mreže Clubture na događanjima otvorenima za javnost bili su prisutni i predstavnici drugih organizacija civilnog društva, predstavnici donositelja odluka i administracije Grada Karlovca, kao i stručnjaci u području kulture i upravljanja gradskom infrastrukturom, predstavnici medija i zainteresirana publike.

Forum je realiziran u tri programske cjeline:

Prva cjelina odnosi se na realizaciju različitih sadržaja izravno usmjernih transferu informacija i znanja, jačanju veza između organizacija nezavisne kulture. Sadržaji su se izveli u nizu formata: prezentacije, predavanja i diskusije te kroz formate praktičnih radionica. U sklopu trodnevnog programa Foruma provedeni su idući diskusiji, informacijski i edukacijski sadržaj namijenjeni organizacijama nezavisne kulture:

- CTHR radionica: jučer, danas i sutra (18. lipnja, 10:00 – 14:00)
- Predstavljanje Centra za dokumentiranje nezavisne kulture (19.6.2015. 15.00 – 15.30)

- Radionica izgradnje i oblikovanja organizacijskog pamćenja organizacija kroz upotrebu participatornih arhivskih alata (19.6.2015. 15.30 – 19.30)
- Radionica zajedničkog mapiranja potreba i namjena javnih prostora (19.6.2015. 15.30 – 19.30)
- #kulturtalk – 10 godina portala kulturpunkt.hr (18.6.2015. 19.00 – 20.15)
- Posjet memorijalnom parku Petrova gora

Druga programska cjelina odnosi se na poticanje javnog dijaloga s lokalnom zajednicom i donositeljima odluka kroz organizaciju javnih diskusija koje tematiziraju lokalni kulturni i urbani razvoj i ulogu organizacija nezavisne kulture u njemu. U sklopu Foruma u Karlovcu realizirana je javna tribina pod nazivom **“Namjena kulturnog i društvenog centra u Karlovcu – pitamo građane!”** (19.6. 11.00 – 13.00). Tribina je osim predstavnika organizacija članica mreže Klubtura, okupila i predstavnike drugih organizacija civilnog društva u Karlovcu kao što su Studio 23, Kinoklub Karlovac, Free Dance, Hrvatski kinološki savez te predstavnike institucija grada Karlovca i Duge Rese. Glavna tema tribine ticala se mogućnosti ponovnog korištenja zgrade Hrvatskog doma kao kulturnog i društvenog centra, a cilj je bio problematizirati načine uključivanja svih dionika lokalne zajednice u izgradnji i oblikovanju novog centra te ispitati potrebe i vizije javnosti koje se tiču ponovnog korištenja zgrade kao zajedničkog prostora cijele zajednice. Diskusija je otvorena nakon izlaganja govornika među kojima su bili: Denis Mikšić (mreža Kaoperativa), Martina Furdek Hajdin (Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Grad Karlovac), Teodor Celakoski (Savez udruga Klubtura). Tribinu je moderirala Katarina Pavić (Savez udruga Klubtura).

Portal kulturpunkt.hr popratio je ovo događanje tekstrom dostupnim na internetskoj stranici: <http://www.kulturpunkt.hr/content/potrebe-treba-stvoriti-drustvenost-proizvesti>

Treća programska cjelina odnosi se na organizaciju kulturnog i umjetničkog događanja usmjerenog javnosti kojim se utječe na javnu vidljivost organizacija nezavisne kulture i njihove aktualne produkcije. U sklopu karlovačkog Foruma realizirana je izložba **“Prostori nezavisnih – Nezavisni prostori”** (otvaranje: 18.6.2015. 20.00 – 20.30).

Poseban fokus Foruma bilo je pitanje prostornih kapaciteta organizacija i inicijativa nezavisne kulture. U suradnji s udrugom Kulturtreger / Centrom za dokumentiranje nezavisne kulture u sklopu ovogodišnjeg Foruma premijerno je postavljena izložba Prostori nezavisnih – Nezavisni prostori čiji su autori Dunja Kučinac (Centar za dokumentiranje nezavisne kulture) i dizajner Dejan Dragosavec. Izložba prikazuje i problematizira pitanja infrastrukture za kulturno i društveno djelovanje s posebnim naglaskom na prostore koji su tijekom posljednjih dvadeset godina bili žarišne točke proizvodnje kulturnog i društvenog sadržaja. Mapiranjem i analizom ovih prostora prikazana je povijest nezavisne kulture koja je još od devedestih godina do današnjih dana snažno određena zagovaranjem za prostore vlastita djelovanja. Neki od takvih prostora namijenjenih alternativnoj, kritičkoj i eksperimentalnoj kulturi su nekadašnja Kuglana (Zagreb), Galerija SC (Zagreb), Pogon (Zagreb), Baraka (Kutina), Molekula (Rijeka), Dom mladih (Split), Karlo Rojc (Pula). Izložba se bavi djelovanjem organizacija nezavisne kulturne scene kroz prikaz programske materijala, fotografija uz pomoć tekstualnih dijelova iz intervjuja objavljenih na portalu kulturpunkt.hr u kojima glavni akteri i kulturni radnici progovaraju o

okolnostima i problemima vezanima za korištenje tih prostora u pojedinim vremenskim periodima.

Izložba je ostala otvorena u Karlovcu do 2.7.2015., u razdoblju nakon trajanja samog Foruma. Izložbu je posjetilo sveukupno 130 posjetitelja, a na dan otvaranja u prostoru Galerije zadržalo se oko 50 posjetitelja.

U drugom dijelu godine izložba je posjetila **Split i Osijek**. Splitsko izdanje izložbe realizirano je u trajanju od 25. rujna 2015. do 13. listopada 2015. godine, kao dio postava u sklopu samostalne izložbe dizajnera Dejana Dragosavca Rute. Izložbu u Splitu je posjetilo oko 250 ljudi, a ovo izdanje realizirano je u suradnji s Multimedijalnim kulturnim centrom u Splitu / Platformom 9,81.

Izložba Nezavisni prostori – prostori nezavisnih u Osijeku održala se od 6. do 14. studenog 2015. u prostoru Eurodoma u Osijeku. Izložba je organizirana u suradnji s Centrom za dokumentiranje nezavisne kulture i Kurzivom - platformom za pitanja kulture, medija i društva te osječkim organizacijama Phonogram, POPUP, Format C i M-art, u okviru programa „Barutana 015“. Izložbu je u Osijeku posjetilo 100-120 ljudi, uglavnom između 20 i 35 godina. U prostoru izložbe se 7. studenog u 12 sati održala javna tribina o nezavisnoj kulturnoj sceni u Osijeku i Slavoniji „Abeceda nezavisne kulture – razgovor s predstvincima organizacija“. Tribina je okupila 20-30 predstavnika organizacija nezavisne kulture i predstavnika medija. Sudionici razgovora istakli su problem nedostatka prostora za nezavisnu kulturnu scenu u Osijeku.

Praćenje razvoja politika, sudjelovanje u oblikovanju te izravan zagovarački rad

Clubtureov akcijski kulturni Laboratorij (CT Lab)

Clubtureov kulturni akcijski laboratorij (CT Lab) je program mreže Clubture pokrenut 2013. godine. Program je usmjeren organizacijama nezavisne kulture koje žele djelovati na planu zagovaranja i borbe za infrastrukturu za nezavisnu kulturnu scenu prema lokalnim vlastima te po pitanjima razvoja i primjene različitih modela upravljanja i korištenja prostora nezavisne kulture.

Program CT Lab je smisljen s ciljem pružanja podrške lokalnim akterima u:

- organizaciji i provedbi zagovaračkih aktivnosti
- izgradnji i razvoju koalicija organizacija na lokalnoj razini
- razvoju i primjeni različitih modela upravljanja prostorima
- razvoju i primjeni različitih modela korištenja prostora

Pored navedenih aktivnosti, program obuhvaća i analize prostornih potreba organizacija te analize prostornih mogućnosti potencijalnih prostora važnih za nezavisnu kulturu. Paralelno s razvojem aktivnosti Lab-a naša mreža je u suradnji s partnerskim organizacijama i institucijama djelovala i u području zagovaranja za razvoj modela upravljanja javnom kulturnom i društvenom infrastrukturom utemeljenih na sudjelovanju i partnerstvu između građana i institucija. CT lab

inicirao je ili služio kao program podrške u razvoju lokalnih aktivnosti koje vode ka uspostavi i funkciranju lokalnih platformi za društveno kulturne centre te je omogućavao solidaran odgovor na urgentne situacije u pojedinim sredinama gdje su postojale potrebe za primjerenim odgovorima u vidu javnih kampanja vidljivosti i/ili koracima prema donositeljima odluka na lokalnim razinama.

Program CT Laba u posljednjih dvije godine realizirao se u Karlovcu, Rijeci, Splitu i Zagrebu. Aktivnosti u 2015. godini realizirale su se na sjeverozapadu zemlje, u gradovima Čakovec, Varaždin i Koprivnica.

Kroz program CT Lab-a koji se provodio od ožujka do prosinca 2015. godine reagiralo se na specifične lokalne potrebe razvoja čakovečkog društvenog i kulturnog centra. Program je provođen u suradnji s čakovečkim ACT-om. Aktivnosti su obuhvaćale provedbu istraživanja potreba za društvenim centrom u Čakovcu, uključujući mapiranje ključnih potencijalnih dionika, postojećih i potrebnih resursa i kapaciteta, U istraživanju je sudjelovao stručni suradnik u realizaciji programa Lab-a, Davor Mišković. Pored toga, u sklopu aktivnosti realiziranih u Čakovcu stručna suradnica u programu Lab-a, Miranda Veljačić, sudjelovala je u izradi analize postojećih potreba i izrada nove programske podloge za dopunu Prostorno-programske studije koju je izradio projektant Zvonimir Kontrec. Studija se koristila za potrebe izrade Predinvesticijske studije i za potrebe prezentacije projekta Društvenog centra Čakovec prema partnerima, Gradu i Županiji.

Osim u Čakovcu, program se realizirao u Varažinu i Koprivnici, u suradnji s udrugama koje koriste prostore Doma Željezničara-VAKUUM (Varaždin) te prostor u sklopu koprivničkog Kampusa. Aktivnosti u Varaždinu i Koprivnici realizirale su se od srpnja do prosinca 2015. godine. U provedbi aktivnosti sudjelovao je niz izvoditelja pod vodstvom stručne suradnice u programu Lab-a Mirande Veljačić.

VAKUUM Varaždin je od početka 2015. godine naziv za zgradu bivšeg Doma željezničara u Varaždinu. Zgradu je na poticaj inicijativa mladih kroz gotovo destogodišnji vremenski period Grad Varaždin ishodio od Hrvatskih željeznica u zakup na 5 godina. Nakon oko 20 godina bez ikakve namjene zgrada je tako dobila svoju svrhu, a udruge mladih i za mlade su pozvane da se javi na natječaj s prijedlozima programa u tom prostoru. Njih 6 dobilo je dozvolu za korištenje prostora i upravljanje njime pod uvjetom da dokažu potrebu za prostorom s društvenom namjenom, kao i interes mladih za tamo ponuđene programe. Kao dokaz o pravu na korištenje potpisana je Zaključak kojim se prostor daje na upravljanje Savjetu mladih Grada Varaždina te Kućni red zgrade kojim se uređuju pravila ponašanja. U godinu dana se spomenutim udrugama pridružilo još desetak organizacija civilnog društva koje povremeno koriste prostore zgrade te oko 30 pojedinaca/ki s interesom za organizaciju sadržaja primarno namijenjenog mladima, ali i ostalim zainteresiranim građani/kama.

U studenom 2015. godine 3 su organizacije s pravom korištenja organizacije programa u prostoru Centra za mlade grada Varaždina održale osnivačku skupštinu saveza udruga Centar za mlade grada Varaždina – VAKUUM, koji je preuzeo ulogu pokretača inicijative za društveno-

kulturni centar u Varaždinu. Strateški se organizacija usmjerila razvoju svijesti članova lokalne zajednice o potrebi i mogućnostima uključivanja u organizacije civilnoga društva, jačanju kapaciteta organizacija i pojedinaca, zagovaračke aktivnosti na područjima poticanja aktivnog uključivanja u donošenje odluka od njihova interesa, razvoj volonterstva i poticanje mobilnosti na regionalnoj razini, poticanje razvoja nezavisne kulture u Varaždinu te poticanje suradnje svih institucija i organizacija koje se bave društvenim djelatnostima u Varaždinu. S obzirom na relativnu slabost civilnog sektora u odnosu na regionalno okruženje, jedna od aktivnosti trenutne upravljačke koordinacije koja se sastoji od predstavnika/ca udruga koje na stalnoj bazi koriste prostor VAKUUM-a jest i okupljanje inicijative za društveno-kulturni centar u Varaždinu, na lokaciji bivšeg Doma željezničara ili nekoj od alternativnih lokacija u gradu kao nezavisnog subjekta javno-civilnog partnerstva. Predstoji zahtjevana kampanja koja će se usmjeriti javnosti te varaždinskim udrugama vezana uz programsku djelatnost, kao i pregovori s predstavnicima Grada Varaždina i Hrvatskih željeznica usmjereni rješavanju pitanja vlasništva i održavanja zgrade.

U Koprivnici od kraja 2014. djeluje Forum udruga nezavisne kulture (FUNK) čije članstvo čine udruge RockLive, maMUZE, Kopriva, Pod galgama. Ove udruge zajednički djeluju u cilju osnaživanja lokalnog kulturnog i društvenog života kroz promicanje nezavisne kulture u lokalnoj zajednici. Ove su organizacije angažirane oko prostora površine 300 č/m u sklopu koprivničkog Kampusa, a čija bi namjena s vremenom mogla prerasti u namjenu društvenog i kulturnog centra.

Praćenje procesa oblikovanja javih politika

Razvoj analitičkih aktivnosti i istraživanja

Mreža Clubture je krajem 2014. započela istraživačko-zagovarački proces vezan za razvoj organizacija civilnog društva u području kulture, ali i šire u kontekstu utjecaja različitih elemenata politike kojom se uređuje područje organiziranog civilnog društva u Hrvatskoj. Riječ je o nastavku višegodišnjeg proučavanja razvoja i djelovanja organizacija koje okuplja Clubture, a koje djeluju u području izvaninstitucionalne, suvremene, kritičke i urbane kulture. Svrha ove istraživačke i zagovaračke aktivnosti je kritičko razmatranje motiva i idejne osnove reforme politike prema civilnom društvu (2012. - 2015.), njezinih konkretnih mjera i učinaka. Od 2014. u istraživanju su primjenjene raznovrsne metode: fokusne grupe s predstavnicima organizacija civilnog društva; intervju s različitim dionicima politike prema organiziranom civilnom društvu; analiza sadržaja javnih dokumenata koji eksplisiraju mjere politika; pregled relevantnih stručnih pojmoveva iz organizacijskih znanosti i srodnih područja; praćenje i aktivno sudjelovanje u procesima donošenja propisa iz ovog područja; komunikaciju s organizacijama s kojima Clubture surađuje o pojedinačnim iskustvima provedbe; usporedbu s mjerama politika prema organiziranom civilnom društvu u europskim zemljama u kojima djeluju organizacije s kojima Clubture surađuje. Krajem 2015. završen je stručni i istraživački tekst autora i urednika Tomislava Domesa i Katarine Pavić uz stručni prilog Krune Kardova. U ovom trenutku traju posljednje pripreme za izdavanje publikacije, koju je grafički oblikovao Dejan Dragosavac Ruta.

Najvažniji naglasci analitičkog i istraživačkog rada mreže predstavljeni su organizacijama okupljenim na skupštini mreže Clubture 3. prosinca 2015. u Zagrebu.

3. prosinca 2015. (10h - 14h) provedene su konzultacije te dinamična razmjena iskustava i znanja među organizacijama nezavisne kulture vezano uz primjenu novih propisa u vođenju i finansijskom upravljanju udrugama i neprofitnim organizacijama. Program je izveden u dva dijela. U prvom su predstavljene najvažnija pravila i obaveze koje su stupile na snagu izmjenama, dopunama, kao i usvajanjem novih propisa od 2012. godine naovamo. U drugom dijelu predstavljeni su najvažniji naglasci analitičkog i istraživačkog rada mreže pod nazivom "Uvođenje reda u udruge - Poticajno okruženje ili nadzor civilnog društva?" autora i urednika Tomislava Domesa i Katarine Pavić. Pored članica mreže nu diskusiji su sudjelovali predstavnici udruga koje djeluju u sklopu programa Centra znanja te drugih OCD-a: Mreža mladih Hrvatske, Centar za mirovne studije, GONG te Zelena akcija.

21. prosinca 2015. u književnom Klubu Booksa (17h - 19.30h) održan je javni razgovor s organizacijama civilnog društva, a vezano za trendove utvrđene tijekom procesa istraživanja. U razgovoru je sudjelovalo oko 30 sudionika, predstavnika partnerskih organizacija koje djeluju u sklopu programa Centri znanja za društveni razvoj kao i predstavnika drugih organizacija civilnog društva. Ovim razgovorom mreža Clubture započela je dijalog među organizacijama civilnog društva u svrhu zajedničkog promišljanja o tome u kakvom je odnosu uvođenje reda sa stvaranjem poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva; kako civilno društvo vidi interakciju između civilnog društva i državnih institucija; te na poslijetku kakvo civilno društvo želimo? U prosincu je na stranicama portala www.kulturpunkt.hr objavljen tekst Tomislava Domesa Sloboda udruživanja pod nadzorom, koji sažima i ističe ključna pitanja istraživanja koje je provodio Clubture. Tekst je dostupan na linku: <http://kulturpunkt.hr/content/sloboda-udruzivanja-pod-nadzorom>.

Aktivnosti u regiji

Clubture je nastavio s aktivnostima u regiji Jugoistočne Europe i u proteklom razdoblju 2015. godine. Najvažnije uloge naše mreže u radu regionalne platforme odnose se na prijenos iskustava i sudjelovanje u razradi modela programske razmjene i suradnje u Regiji i sudjelovanje u pokretanju pilot programa razmjene i suradnje u sklopu **Kooperativa - Regionalne platforme za kulturu**. Također, naša mreža je i u ovom periodu aktivno osnaživala organizacijske kapacitete Kooperative kroz dijeljenje prostornih i tehničkih resursa te ljudskih potencijala.

Međunarodne aktivnosti

Naša je mreža i u ovom periodu nastavila s aktivnim angažmanom u međunarodnom okruženju. U 2015. godini nastavljena je realizacija međunarodnog programa **Connected Action for the Commons**, u kojem naša organizacija u suradnji sa zagrebačkim platformama Savez udruga Operacija grad i Pravo na grad djeluje kao jedan od šest hub-ova na europskoj razini, u suradnji s Europskom kulturnom fondacijom (ECF). Program je usmjeren na povezivanje kulture s aktivnim djelovanjem za zajednička dobra te uključuje različite segmente zajedničkih aktivnosti (radionice, konferencije, partnerske sastanke, itd.). U rujnu 2015. godine partneri uključeni u program zajednički su realizirali Kamp ideja (Botkyrka, Švedska) na kojem se okupilo 50 inovativnih ideja koje promiču aktivnu ulogu kulture u razvoju urbanih zajednica i drugih zajedničkih dobara. Pored Kampa ideja, zajedničke aktivnosti partnera u drugom dijelu godine obuhvatile su partnerske sastanke, radionice te studijske boravke partnera. Tako su hrvatski partneri u lipnju u Zagrebu ugostili predstavnike partnerskih organizacija iz Francuske (Les Tetes de l'art), Španjolske (Platoniq) i Moldavije (Oberliht), dok su predstavnici našega hub-a u sudjelovali u partnerskim sastancima u Švedskoj (host: Subtopia, Botkyrka) i Poljskoj (host: Krytyka polityczna, Varšava).

Pored aktivnog sudjelovanja u ovom programu, naša mreža nastavlja s angažmanom u krovnoj europskoj zagovaračkoj platformi **Culture Action Europe**. Predstavnici naše organizacije sudjelovali su u studenom u godišnjoj skupštini i konferenciji CAE, koja se ove godine realizirala u Geteborgu (Švedska).

Razvoj internetske stranice www.clubture.org: Arhivska mapa

Početkom 2015. godine mreža Clubture započela je s arhiviranjem materijala i druge arhivske građe prikupljene u realizaciji dugogodišnjeg programa "Clubture Hr: programska razmjena i suradnja". Arhivski su materijali vizualno oblikovani u interaktivnu mapu koja je početkom prosinca objavljena na internetskim stranicama mreže www.clubture.org. Prva objava na mapi sadržava podatke o provedbi suradničkih projekata u periodu od 2012. do 2014. godine, a pretraživa je po parametrima vremena te geografskim parametrima. U prosincu je organizirana sedmodnevna Facebook kampanja vidljivosti mape, koja je obuhvatila Hrvatsku i sve zemlje Regije.

Mapa će se u narednom periodu nastaviti popunjavati različitim sadržajima provedenim kroz program od 2002. godine.

Širenje područja suradnji

Nakon uspješno provedene suradnje u provedbi kampanje Ne damo naše autoceste! Naša mreža nastavila je s partnerskim organizacijama aktivno djelovati po planu zaštite javnih i unapređenja modela aktivnog sudjelovanja građana u donošenju odluka. Tako je naša mreža u 2015. godini poduprla inicijativu sindikata i partnerskih organizacija civilnog društva koje su pokrenule Za referendum, akciju prikupljanja potpisa birača za raspis referendumu o pitanju referendumu i drugih načina izravnog iskazivanja političke volje biračkoga tijela u RH. Tijekom čitave godine partnerske organizacije, u prvom redu udruge okupljene oko navedenih inicijativa nastavile su usko surađivati u sklopu platforme Ne damo naše u čijem djelovanju Clubture sudjeluje kao suradna organizacija.

Pored kontinuirane suradnje u sklopu Ne damo naše u proteklom je razdoblju Clubture aktivno surađivao s brojnim drugim organizacijama i institucijama u Hrvatskoj i šire. Ističemo suradnju ostvarenu s organizacijama koje sudjeluju u programu Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva Centri znanja za društveni razvoj. Naša mreža je ostvarila i suradnju s brojnim drugim organizacijama i institucijama kroz radovan i aktivan angažman predstavnika mreže u radu Savjeta za razvoj civilnog društva Vlade RH.